

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

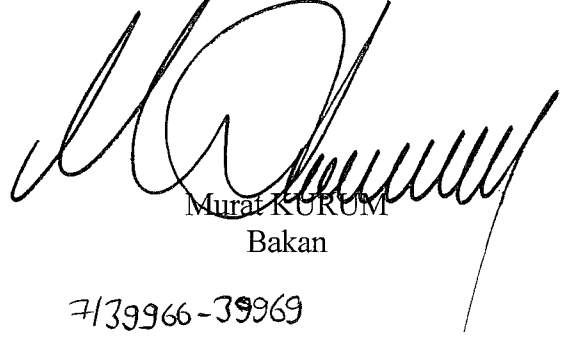
18 Mart 2021

Sayı :30824082-610 567255
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

Ek:
-Liste (6 Sayfa)
-Cevap Yazısı (38 Adet, 69 Sayfa)

7/33293	7/39966-39969
7/37354	7/39971
7/37492	7/40057-40058
7/37848	7/41167-41164
7/38096	7/41168
7/38787	7/41170
7/38985-38986	7/41172
7/39254	7/40303-40304
7/39254	7/40438
7/39257	7/40441
7/39594-39595	7/40687-40688
7/39602-39603	7/40690
7/39698	7/40781
7/39700	7/40785

GK

7/ 39698
SK. 24

**BURDUR MİLLETVEKİLİ
SAYIN DR.MEHMET GÖKER'İN
TBMM 7/39698 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Atık Yönetimi Yönetmeliği Hükümlerine göre atık yönetim planını hazırlama yükümlülüğü verilen gerçek ve tüzel kişilerin, atık yönetim planını hazırlayarak sunmak ve onaylatmakla yükümlü olduğu, “Atık Üreticisinin ve Atık Sahibinin Yükümlülükleri” başlıklı 9’uncu maddesinde de atık üreticisinin atık yönetim planını hazırlayarak, İl Müdürlüğüne sunmakla ve onay almakla yükümlü olduğu ifade edilmektedir. Sayıştay raporlarından anlaşıldığı üzere bu planı hazırlamakla yükümlü olan gerçek ve tüzel kişilerin bu sorumluluklarını yerine getirmediği ve idare tarafından da atık yönetim planını hazırlamayan işletmelere karşı etkin bir takip yapılamadığı tespit edilmiştir.

Bir yandan sıfır atık uygulamasına dair adımlar atılırken diğer yandan Bakanlık yetkililerinin sorumluluklarını yerine getirmeyen atık üreticilerini denetlemediği ve gerekli işlemleri yapmadığı anlaşılmaktadır.

Atıkların çevreye verdikleri zararın giderek arttığı ülkemizde, daha sıkı önlemler alınması gerektiği açıktır.

Bu bağlamda;

- 1) Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerinin Atık Yönetimi Yönetmeliği Hükümlerini uygulamadığı ve atık üreten işletmelerin atık yönetimi planlarının hazırlanması ve onaylatılması yükümlülüklerini denetlemediği ve gereken işlemleri yapmadığı yönündeki Sayıştay bulgularına dair açıklamalarınız nelerdir?
- 2) Bu yönde İl Müdürlükleriniz nezdinde herhangi bir uyan ya da idari işlem yapılmış mıdır?
- 3) Bir yandan sıfır atık projesini uygulamaya çalışırken diğer yandan bu denetimlerin yapılmaması çelişki değil midir?
- 4) Ülkemizde atık üreten şirket sayısı kaçtır ve şu ana kadar kayıt altına alınan tehlikeli atık miktarı ne kadardır?
- 5) Ülkemizde her yıl daha fazla sorun haline gelen ithal atık miktarı yıllık bazda ne kadardır?
- 6) Paris İklim Anlaşması'nın TBMM’de onaylatılmasına ve uygulamaya geçirilmesine yönelik bir hazırlığınız var mıdır?

CEVAPLAR

1,2,3) 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanun’a istinaden çıkarılan mevzuat kapsamında Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevli denetim personelleri tarafından ani, birleşik ve şikâyet üzerine denetimler yapılmakta olup, Çevre Kanunu’na aykırı faaliyet gösteren ve/veya kirliliğe sebebiyet verdiği tespit edilen kurum, kuruluş ve işletmelere mezkûr kanunun 20. maddesine göre idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

Bakanlığımızca 2020 yılında 1.491, tanesi birleşik çevre denetimi olmak üzere 37.777 adet çevre denetimi gerçekleştirilmiştir. Bu denetimler sonucunda Çevre Kanunu’na aykırı faaliyette bulunan 681 tanesi atık konusunda olmak üzere 4.900 tesise toplam 242.549.560,40 TL idari para cezası uygulanmış olup, 100.826.262,90 TL’si atık konusundadır. Ayrıca çevre kirliliği oluşturan 306 işletmenin faaliyeti durdurulmuş ve tüm bu veriler e-denetim sistemine kaydedilmiştir.

Birleşik çevre denetimlerinde işletmelerin atık yönetim planı da dâhil olmak üzere bütün çevre mevzuatı kapsamında yerine getirmesi gereken yükümlülükler kontrol edilmektedir.

Ayrıca; e-denetim sisteminde atık konulu çevre denetimlerinde kontrol edilecek hususlara ilişkin liste yer almakta olup, söz konusu listede atık yönetim planı da kontrol edilecek hususlar arasında yer almaktadır.

4) Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin "Atık Üreticilerinin Yükümlülükleri" başlıklı 9. Maddesi 1-(ğ) bendinde *"atık üreticileri atık beyan formunu bir önceki yıla ait bilgileri içerecek şekilde her yıl Ocak ayı itibariyle başlamak üzere en geç Mart ayı sonuna kadar Bakanlıkça hazırlanan çevrimiçi uygulamalar kullanarak doldurmak, onaylamakla"* yükümlüdür hükmü bulunmaktadır.

Atık üreticileri tarafından Bakanlığımız Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi (TABS) üzerinden yapılan beyanlar Bakanlığımızca değerlendirilmekte ve atık bültenleri yayınlanmaktadır. Son olarak *"2018 yılı Tehlikeli Atık İstatistikleri Bülteni"* hazırlanarak Bakanlığımız web sayfasında yayınlanmış olup, 2019 yılı TABS beyanlarının veri değerlendirme süreçlerinin devam etmesi nedeniyle 2019 Tehlikeli Atık İstatistikleri Bülteni henüz tamamlanmamıştır.

Bu kapsamda; 2018 Yılı Tehlikeli Atık İstatistikleri Bülteni baz alınarak 2018 yılında Ülke genelinde 66.478 adet tesis tarafından atık beyan formu doldurulmuştur ve yine 2018 yılı için Ülke genelinde geri kazanım ve bertaraf edilmek üzere atık işleme tesislerine gönderilen Tehlikeli Atık Miktarı toplamı 1.513.624 ton olarak belirlenmiştir.

5) Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliğinin Ek-1'inde yer alan bazı tehlikesiz atıklar, Ülkemizdeki lisanslı geri kazanım tesislerinin talepleri doğrultusunda geri kazanım amacıyla ithal edilmektedir. Geri kazanım tesislerinin talepleri doğrultusunda ithal edilen miktarlarda değişiklik görülebilmektedir.

Tehlikesiz atıklar yalnızca lisanslı geri kazanım tesisleri tarafından geri kazanım amaçlı getirilmekte olup, geri kazanımı mümkün olmayan atıklar ile bertaraf amaçlı atık ithalatı yasaktır.

Ayrıca, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerimizce gümrük aşamasında denetimler yapılarak, tehlikesiz atıkların ithalatının Bakanlığımız izin ve denetiminde kontrollü olarak yapılması sağlanmaktadır.

6) Türkiye Paris Anlaşmasını imzalamış; ancak yeni iklim sisteminde ekonomik koşulları benzer olan diğer gelişmekte olan ülkelere sağlanan finans ve teknoloji desteklerinden yararlanamaması sebebiyle henüz Türkiye Büyük Millet Meclisinde onaylamamıştır. Türkiye finansal destek sağlamakla yükümlü olmamakla birlikte, ülkemizin Ek-1'deki konumu bahane edilerek finansal fonlara erişim hakkı verilmemektedir. Benzer bir durum teknoloji destekleri için de geçerlidir.

Paris Anlaşmasında gelişmiş ülkelerin mutlak emisyon azaltımında liderliği devam ettirmesi gerektiği düzenlenmiştir. Paris Anlaşmasına taraf olunmasına yönelik müzakereler ilgili Bakanlıklar ile koordinasyon halinde ulusal şartlarımız ve önceliklerimiz doğrultusunda devam etmektedir.